

Концепція розвитку
Кафедри "Світового господарства і міжнародних економічних відносин"
Навчально-наукового інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
на 2021-2025 рр.

Кафедра "Міжнародних економічних відносин" створена у **1974 р.** у складі 5 науково-педагогічних працівників, її першим завідувачем був д.е.н., проф. Будкін В.С. У 1977р. відбувся перший випуск студентів за спеціальністю "Міжнародні економічні відносини", за період 1977-2021рр. кафедрою було підготовлено більше **3500 економістів-міжнародників, 125 кандидатів наук, 16 докторів наук з 46 країн.** Кафедра є провідним науковим та навчально-методичним центром в Україні у сфері міжнародних економічних відносин. Основною метою наукової та навчально-методичної роботи кафедри є підготовка високопрофесійних кадрів для компаній та державних установ України та зарубіжних країн, міжнародних організацій у сфері світогосподарських зв'язків.

Станом на сьогодні на кафедрі працюють **15 штатних викладачів**, а саме: 8 докторів наук, професорів (Шнирков О.І., Філіпенко А.С., Заблоцька Р.О., Резнікова Н.В., Мазуренко В.І., Чугаєв О.А., Стаканов Р.Д., Русак Д.М.), 4 кандидатів наук, доцентів (Хватов Ю.Ю., Поліщук Л.С., Негода А.В., Шворак Л.О.), кандидат наук, асистент Бех К.А., асистент Шепель О. С., доц. Нанавов А.С. – 0,5 ставки. В процесі реалізації освітніх програм кафедри активно залучаються викладачі інших кафедр Інституту та Університету, а також фахівці компаній, державних установ, інших українських та закордонних університетів, міжнародних організацій для проведення спецкурсів та майстер-класів.

Концепція розвитку кафедри "Світового господарства і міжнародних економічних відносин" спирається на положення Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 року, Програми кандидата на посаду директора Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тарас Шевченка проф. Копійки В.В. (2021р.).

Пріоритетні напрями роботи кафедри:

- забезпечення високої якості підготовки фахівців у сфері міжнародних економічних відносин,

- проведення наукових досліджень проблем розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин студентами, аспірантами, докторантами, викладачами кафедри,
- розширення та поглиблення міжнародного співробітництва у сферах вищої освіти та наукових дослідженнях,
- активізація роботи зі студентами,
- підготовка кадрового резерву кафедри.

Навчально-методична робота.

Викладачі кафедри є **гарантами 4 освітніх програм:**

- **“Міжнародні економічні відносини** (з обов’язковим вивченням двох іноземних мов) (бак.),
- **“Міжнародні економічні відносини”** (маг.),
- **“Міжнародні економічні відносини (комерція та фінанси)”** (маг., заочна),
- **“Міжнародна комерція”** (маг., заочна).

Крім того, разом з кафедрами міжнародних фінансів та міжнародного бізнесу кафедра забезпечує навчальний процес на англomовній бакалаврській програмі **“Міжнародна комерція, фінанси та бізнес”**.

Також викладачі кафедри в останні п’ять років читали окремі курси у 12 інших освітніх програмах в Інституті та Університеті, **університетах Кіпру, Литви, Польщі, ФРН, Індії, Гонконгу**. Тільки у 2015-2021рр. викладачами кафедр було видано **15 підручників та посібників** з основних та спеціальних дисциплін.

Основними завданнями кафедри у забезпеченні високої якості навчально-методичної роботи на 2021-25рр. є:

- підтримка **конкурентоспроможності** освітніх програм кафедри в умовах зростання відповідних пропозицій у межах спеціальності з боку інших ЗВО України та зарубіжних країн (у 2021р. більш ніж 80 ЗВО України пропонували 385 бакалаврських та 214 магістерських програм за спеціальністю),

- наближення результатів освітнього процесу до **практичних потреб** розвитку зовнішньоекономічної сфери у співпраці із стейкхолдерами та потенційними роботодавцями,

- **вдосконалення навчальних планів**, постійне оновлення навчальних курсів, розробка та впровадження в навчальний процес 9 нових навчальних дисциплін у 2021-25рр.,

- запровадження **нових вибіркового спеціалізованих блоків** у 2021-25рр.: **“Міжнародна ринкова аналітика”, “Міжнародна сервісна економіка”, “Європейська економіка та бізнес”, “Європейський бізнес”**,

- активне застосування студентами **двох іноземних мов** у навчальному процесі,
- **впровадження** у навчальний процес результатів **наукових розробок** викладачів, аспірантів та докторантів кафедри,
- розширення практики викладання навчальних дисциплін **англійською мовою на 5 освітніх програмах** кафедри та Інституту (14 дисциплін),
- розширення практики використання у навчальному процесі **кейсів та майстер-класів** із фахівцями-практиками,
- забезпечення **всіх навчальних дисциплін** електронними конспектами лекцій та презентаціями, підготовка нових та перевидання підручників та посібників з дисциплін кафедри,
- розширення використання **сучасних інформаційних технологій**, засобів дистанційного навчання у освітньому процесі,
- врахування результатів **опитування студентів** та зворотнього зв'язку з випускниками щодо вдосконалення освітнього процесу,
- успішне **проведення акредитації освітніх програм кафедри** (3 у 2021-22 н.р., 1 у 2022-23н.р.),
- створення в рамках **Центру досконалості Жана Моне** електронної методичної бази національного масштабу для сприяння у формуванні компетентностей бакалаврів та магістрів ЗВО України у **сфері європейської інтеграції** у відповідності до положень нових державних стандартів.

Наукова робота

Кафедра є одним з визнаних наукових центрів дослідження світової економіки та міжнародних економічних відносин в Україні та Європі. За десятиліття плідної роботи кафедри на її базі сформувалася **2 наукові школи: “Європейський Союз у глобальному економічному середовищі”** (керівник проф. Шнирков О.І.) та **“Розвиток глобальних економічних проблем сучасності”** (керівник проф. Філіпенко А.С.). З 1977р. на кафедрі підготовлено та успішно захищено **125 кандидатських та 16 докторських дисертацій**, лише за останні 5 років підготовлено **12 монографій, 15 підручників та навчальних посібників, більше 200 наукових статей**, у тому числі більше **30 у журналах Scopus та WoS**. Викладачами кафедри виконувалося **три наукові теми** – позабюджетна, за фінансування МОНУ, у межах Центру досконалості Жана Моне (Еразмус+), зроблено внесок у розробку Експортної стратегії України. На базі кафедри у 2015-18рр. було проведено **Всеукраїнський конкурс на кращу студентську наукову роботу** за спеціальністю “Міжнародні економічні відносини”, на якому 4 студенти кафедри стали переможцями та призерами.

Основними завданнями кафедри у забезпеченні високої якості наукової роботи на 2021-25рр. є:

- забезпечення **активної участі** студентів, аспірантів та викладачів кафедри у проведенні наукових досліджень проблем розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин,

- участь у **конкурсах МОНУ** на фінансування проектів фундаментальних та прикладних досліджень (у 2021р. подання 2 заявок),

- продовження практики щорічного видання **колективної кафедральної монографії**,

- активізація публікацій наукових статей кожним викладачем (щорічно мін.2) у фахових національних та зарубіжних виданнях , у тому числі **Scopus та WoS**,

- проведення на базі кафедри щорічно **Всеукраїнської наукової конференції** з актуальних проблем міжнародних економічних відносин, участь викладачів, студентів, аспірантів в інших національних та зарубіжних наукових конференціях,

- продовження наукових розробок з проблем економічного розвитку ЄС у рамках **Центру досконалості Жана Моне**,

- залучення викладачів для **експертної роботи** у державних та приватних структурах України, міжнародних організаціях, у тому числі із використанням можливостей сучасних інформаційних технологій, онлайн сервісів та соціальних мереж,

- підтримка високого показника **ефективності підготовки докторів філософії та докторів наук по кафедрі**,

- забезпечення формування та сприяння у діяльності **нової спеціалізованої докторської ради зі спеціальності** шляхом участі у раді 8 докторів наук-викладачів кафедри.

Міжнародні зв'язки

Кафедра бере активну участь у міжнародній співпраці із зарубіжними партнерами – за останні 25 років у проектах **INTAS, TEMPUS, TACIS, NATO, Oxford economics, Erasmus + та ін.**, на двосторонній основі із зарубіжними університетами та дослідницькими центрами ФРН, Великобританії, Польщі, Кіпру, Литви, Словаччини, Румунії, Греції, Гонконгу, Бельгії, КНР, Японії та ін.

Основними завданнями кафедри у сфері розвитку міжнародної співпраці на 2021-25рр. є:

- більш активне використання **ефекту синергії** від співробітництва із зарубіжними партнерами в навчальній та науковій сферах,

- забезпечення діяльності **Центру досконалості Жана Моне** за програмою Еразмус + у науковій та освітній сферах,
- продовження практики проведення лекцій викладачами кафедри у **зарубіжних університетах**,
- залучення студентів та аспірантів до участі у **програмах Еразмус + Університету**, інших міжнародних програмах студентського та аспірантського обміну,
- продовження програм **подвійного дипломування** із зарубіжними університетами,
- ширше залучення **іноземних студентів** до освітніх програм кафедри,

Робота зі студентами.

Серед 3500 випускників кафедри з 46 країн Президент України, Голова Верховної Ради України, керівники міжнародних економічних організацій, депутати Верховної Ради України та парламентарії зарубіжних країн, міністри та керівники державних установ, послы України та зарубіжних країн, керівники компаній, доктори наук, професори. Протягом останніх 5 років на всіх освітніх програмах кафедри у середньому **щорічно навчалось більше 350 студентів, завершували навчання 100 випускників.**

Основними завданнями кафедри у сфері робіт зі студентами на 2021-25рр. є:

- постійне **підвищення якості** та результативності освітнього процесу з метою підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері світогосподарських зв'язків,
- **патріотичне виховання** у навчальному процесі та у позанавчальний час,
- забезпечення реалізації **Етичного кодексу** Інституту студентами, аспірантами та викладачами кафедри,
- поглиблення **студентоцентрованого підходу** у процесі підготовки майбутніх фахівців,
- посилення **практичної складової** у процесі навчання студентів,
- розширення кола установ, де студенти проходять **практику**,
- розвиток **зворотнього зв'язку** зі студентами через фаховий діалог з викладачами, врахування результатів опитування студентів за широким колом питань студентського життя,
- **активізація науково-дослідної роботи** студентів шляхом різноманітних форм,
- всебічна **підтримка студентських ініціатив** щодо організації всіх сфер студентського життя,

- сприяння участі студентів у **міжнародних освітніх, наукових** та інших програмах.

Кадрова робота.

За станом на початок 2021-22н.р. кафедра нараховує 14,5 штатних одиниць, у тому числі: 8 докторів наук, 6 кандидатів наук. Практично всі викладачі захищали кандидатські та докторські дисертації за **профільною науковою спеціальністю**.

Основними завданнями кафедри у сфері кадрової роботи на 2021-25рр. є:

- забезпечення умов для **підвищення кваліфікації та стажування** викладачів у наукових та практичних організаціях України та зарубіжних країн,
- **підготовка та захист** 1 дисертації доктора філософії та 1 дисертації доктора наук викладачами кафедри,
- залучення до кадрового резерву кафедри **кращих випускників** магістратури, аспірантури та докторантури,
- збереження на кафедрі **атмосфери сприяння** творчому розвитку викладачів одночасно з високою вимогливістю до виконання відповідних обов'язків.

Конкурентні переваги кафедри

- **історія розвитку, досвід, авторитет та імідж кафедри** у сфері підготовки висококваліфікованих фахівців для України та зарубіжних країн у галузі міжнародних економічних відносин,
- висококваліфікований та професійний **кадровий склад** кафедри,
- постійне підвищення **якості освітнього процесу, диференціація** освітніх програм та їх змісту як **основна стратегія** розвитку кафедри в умовах внутрішніх та зовнішніх обмежень,
- **провідні позиції** кафедри у сфері міжнародного співробітництва та інтеграції у світовий освітній та науковий простір,
- швидка та **ефективна адаптація викладачів** до зовнішніх змін,
- активне застосування **сучасних цифрових технологій** у навчальному та науковому процесах,
- **дружня та творча психологічна атмосфера** на кафедрі, ефективні ділові стосунки з іншими кафедрами Інституту та Університету,
- використання потенціалу та можливостей **Інституту та Університету**,
- підтримка кафедри з боку **дирекції Інституту та ректорату Університету**.

Концепцію розвитку кафедри “Світового господарства і міжнародних економічних відносин” Навчально-наукового інституту міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка підготував в.о. завідувача кафедри, доктор економічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, координатор Центру досконалості Жана Моне Київського національного університету ім. Т.Шевченка **Шнирков Олександр Іванович.**

Схвалено на засідання Вченої ради Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка **26 жовтня 2021р.**